

Szef nie uszczupli środków kasy zapomogowo-pożyczkowej

PRAWA ZAŁOGI

Pracodawcy nie wolno przenieść pieniędzy zgromadzonych przez podwładnego w PKZP na pokrycie pożyczki udzielonej z funduszu socjalnego

■ **Zatrudniona jest członkiem pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej i co miesiąc odprowadza z tego tytułu składkę. Obecnie chciałaby odzyskać zgromadzone w ten sposób pieniądze. Nie zaciągnęła w kasie pożyczki, ale zadłużyła się w zakładowym fun-**

duszu świadczeń socjalnych, biorąc pożyczkę na remont mieszkania. Pracownica zgodziła się na comiesięczne potrącenia rat na jej spłatę z wynagrodzenia. Szef, bez uprzedniej konsultacji, przekierował jej wkład z PKZP na fundusz socjalny i spłatę pożyczki mieszkaniowej. Czy miał podstawy do takiego działania? – pyta czytelniczka.

Nie, pracodawca nie miał podstaw do takiego działania. Zgodnie z rozporządzeniem z 19 grudnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdziel-

czych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy (DzU nr 100, poz. 502 ze zm.; dalej rozporządzenie) pracownik może wystąpić na piśmie o skreślenie go z listy członków PKZP. Po wykreśleniu jest uprawniony do żądania zwrotu wkładu członkowskiego w terminie określonym w statucie. Nie zawsze jednak odzyska całą kwotę.

Ze zgromadzonych środków można potrącić zadłużenie pracownika z tytułu zaciągniętej w kasie pożyczki. Umożliwia to § 35 rozporządzenia. Czytelniczka jednak nie zaciągnęła pożyczki w PKZP, ale zadłużyła się w zakładowym funduszu świadczeń

socjalnych. I na spłatę tego obciążenia pracodawca chce przeznaczyć pieniądze zgromadzone przez nią w PKZP. Chce, ale – zgodnie z prawem – nie może. Kasa jest przecież niezależnym od szefa podmiotem.

PKZP nie stanowi elementu struktury organizacyjnej zakładu pracy, w którym działa. Przesądza o tym przepisy dotyczące np. umów zawieranych przez kasę z zakładem pracy w zakresie współpracy kontrahentów co do wykonywania zasadniczych celów PKZP (§ 4 rozporządzenia) oraz przyjętych zasad jej reprezentacji wobec kierownika zakładu pracy (§ 23 rozporządzenia).

Do potrąceń ze środków zgromadzonych w PKZP nie stosuje się art. 87 i następnych k.p. Wynika to m.in. z tego, że kwoty te nie stanowią wynagrodzenia za pracę. Należy więc przejść na ogólne przepisy kodeksu cywilnego, zgodnie z którymi warunkiem potrącenia jest tożsamość podmiotowa. Oznacza to, że osoby biorące udział w potrąceniu muszą być wobec siebie jednocześnie wierzycielem i dłużnikiem. Czytelniczka, występując o zwrot środków zgromadzonych w kasie, staje się wierzycielem PKZP. Natomiast z tytułu pożyczki z funduszu socjalnego jest dłużnikiem szefa.

Pracownik, któremu odmówiono wypłaty wkładu, może wystąpić na drogę sądową. Pozwanym w takiej sprawie będzie PKZP.

W orzecznictwie sądowym nie budzi wątpliwości, że kasa ma zdolność sądową (**wyrok SN z 13 października 2006 r., III CZP 79/06**). W postępowaniu sądowym kasa będzie reprezentowana przez upoważnionego członka zarządu lub inną umocowaną osobę (§ 39 rozporządzenia).

–Patrycja Zawirska
prawnik w Bartłomiej Raczkowski
Kancelaria Prawa Pracy